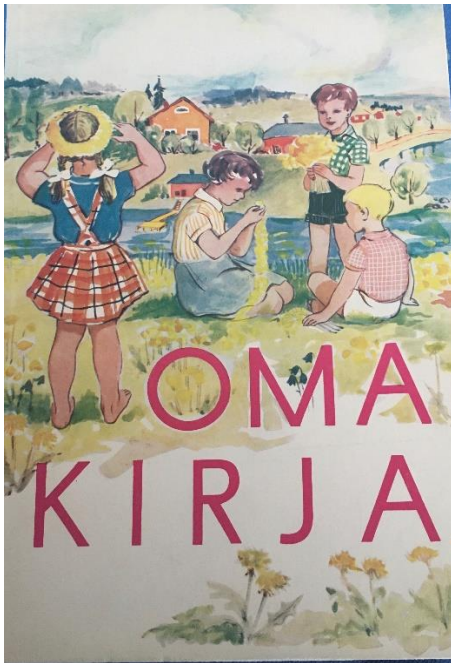

Aapisesta se alkoi

Aapinen, eli *Oma kirja* oli ensimmäinen Kehitysvammaliiton julkaisema oppimateriaali. Tämä tapahtui vuonna 1958. Jatkoa sille saatiin odottaa aina 1970 -luvulle asti, jolloin sosiaalhallitus julkaisi mm. *Miten tästä selviydyn* oppimateriaalin kehitysvammaisille.

Tulin 1980 -luvun alussa nuorena harjaantumiskoulun erityisopettajana osatoimiseksi oppimateriaalisihteeriksi Kehitysvammaliittoon. Tehtäväni oli yksinkertainen: käynnistää oppimateriaalien valmistus ennen muuta harjaanumisopetusta varten. Selkeä tehtävä, jossa oli melkoinen vaikeuskerroin.

Ensiksi aloin koota erityisopettajia, jotka olivat halukkaita tekemään oppimateriaaleja. Oli hienoa havaita, että innokkaita tekijöitä löytyi. Oppimateriaalityöryhmät alkoivat valmistaa materiaaleja harjaanumisopetuksen oppiaineisiin. Seuraavaksi oli selvitettävä mahdollisuudet materiaalien kustantamiseen. Siitä alkoivat vaikeudet. Lakki kourassa kiersin kaupallisten oppimateriaalien kustantajien luona. Sain kahvia ja pullaa, mutta yksikään kaupallinen kustantaja ei innostunut harjaanumisopetuksen oppimateriaalien kustantamisesta. Markkinatalouden kovat lait hallitsivat oppimateriaalituotantoa jo 1980 -luvulla.

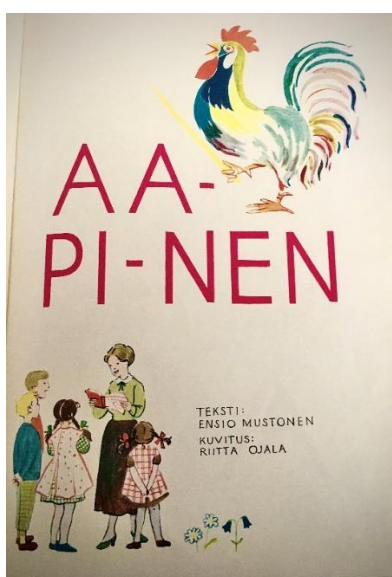
Heti alkuun selvisi, että kaupallista tietä ei harjaanumisopetuksen oppimateriaaleja saada julkaisuksi. Muodossa tai toisessa julkista tukea tarvitaan. Katse kääntyi silloin Ruotsiin, missä koko erityisopetuksen oppimateriaalien tuotannosta vastasi omat oppimateriaalikeskukset. Reppu selkään ja matkalle Uumajaan, jossa toimi kehitysvammaisten oppimateriaalikeskus.

Matka oli antoisa. Meitä oli pieni porukka Kehitysvammaliitosta, kouluhallituksesta ja Jyväskylän yliopistosta. Näimme Uumajassa toimivan oppimateriaalikeskuksen, jota ihastelimme. Löysimme heti monia materiaaleja, joista jo saisi sopivia myös Suomeen. Löysin kirjasia, joista käänsin Suomen ensimmäisen selkokirjan *Poliisit perässä*. **Ikosen Oivan** kainaloon tarttui *Portaat* varhaiskuntoutusmateriaali, joka myös taisi olla eräs lähtökohta vaikeavammaisten opetussuunnitelmalle.

Tärkein löytömmme oli kuitenkin toimiva malli materiaalien tuotantoon. Nyt Suomesta ei puuttunut kuin yksi pikku juttu: raha. Apu löytyi Raha-automaattiyhdistykseltä. Ideoimme huolellisesti anomuksen, jossa suomalainen malli hahmotettiin ja anomus sisään. RAY ymmärsi, että kaupallinen tie kehitysvammaisten oppimateriaalituotantoon ei ole mahdollisesta ja myönsi tuen. Vuonna 1988 käynnistyi Kehitysvammaliiton oppimateriaalikeskus RAY:n tuella.

Ja loppu onkin jo historiaa!

Oppimateriaalikeskuksesta kehittyi Opike, nykyinen monipuolinen oppimateriaalien kehittäjä ja kustantaja. Enää ei valmisteta oppimateriaaleja vain kehitysvammaisille, vaan Opike palvelee koko erityisopetuksen kenttää varhaiskasvatuksesta aikuisiin.

Aukeama kirjasta